

Tekst źródłowy nr 55

Dekret najwyższej władzy reprezentacyjnej Republiki Polskiej 22 listopada 1918 r.

Na podstawie dekretu z dnia 14 listopada br. przedłożył mi p. Prezydent Ministrów, uchwalony przez Tymczasowy Rząd Ludowy Republiki Polskiej, projekt utworzenia najwyższej władzy reprezentacyjnej Republiki Polskiej aż do czasu zwołania Sejmu Ustawodawczego.

Zatwierdzając przedłożony mi projekt, stanowią co następuje;

Art. 1. Obejmuję jako Tymczasowy Naczelnik Państwa, Najwyższą Władzę Republiki Polskiej i będę ją sprawował aż do czasu zwołania Sejmu Ustawodawczego

Art. 2. Rząd Republiki Polskiej stanowią mianowani przeze mnie i odpowiedzialni przede mną aż do zebrania się Sejmu, Prezydent Ministrów i Ministrowie. [...]

Art. 4. Akty rządowe kontrasygnuje Prezydent Ministrów. [...]

Art. 7. Mianowanie wyższych urzędników państwowych zastrzeżone w myśl przepisów dotychczasowych głowie państwa, wychodzić będzie ode mnie, na propozycję Prezydenta Ministrów i właściwego Ministra.

1. *Podaj nazwiska Tymczasowego Naczelnika Państwa i Prezydenta Ministrów.*
2. *Jaki zakres władzy został przyznany Tymczasowemu Naczelnikowi Państwa?*
3. *Jak długo obowiązywały postanowienia tego dekretu?*

Ad. 1. Tymczasowy Naczelnik Państwa: Józef Piłsudski. Prezydent Ministrów (Prezes Rady Ministrów, premier): Jędrzej Moraczewski.

Ad. 2. Zakres władzy – bardzo szeroki, niemal dyktatorski. Elementy tego zakresu władzy:

I.. Na podstawie tekstu:

- a) mianowanie premiera,
- b) mianowanie ministrów,
- c) mianowanie wyższych urzędników państwowych , na wniosek („na propozycję”) premiera,
- d) zatwierdzanie projektów dekretów przygotowanych przez rząd i przedkładanych przez premiera

a) zatwierdzenie budżetu państwa na pierwszy okres budżetowy.

II. Na podstawie wiedzy pozaźródłowej:

- b) nadzór nad polityką zagraniczną,
- c) dowodzenie siłami zbrojnymi.

Ad. 3. Do czasu uchwalenia Małej Konstytucji czyli *Uchwały Sejmu Ustawodawczego o powierzeniu Józefowi Piłsudskiemu sprawowania urzędu Naczelnika Państwa z 20 lutego 1919 r.*